

2. kvartal 2018

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Plastdugnaden – en storstilt ryddeaksjon ved innenlands vassdrag med støtte fra SpareBank 1 Østlandet og Sparebankstiftelsen Hedmark.

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	1
Styrets beretning	2
Resultatregnskap	10
Utvidet resultatregnskap	11
Balanse	12
Endring i egenkapital	13
Kontantstrømoppstilling	15
Noter til regnskapet.....	16
Note 1 Regnskapsprinsipper	16
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	17
Note 3 Segmentinformasjon	18
Note 4 Kapitaldekning	20
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder	22
Note 6 Tap på utlån og garantier	24
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	26
Note 8 Finansielle derivater	27
Note 9 Likviditetsrisiko	28
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	28
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning	32
Note 12 Andre eiendeler	33
Note 13 Innskudd fra kunder	33
Note 14 Verdipapirgjeld	34
Note 15 Annen gjeld og balanseført forpliktelse	35
Note 16 Egenkapitalbevis	35
Note 17 Hendelser etter balansedagen	36
Resultater fra kvartalsregnskapene	37
Erklæring fra styret og administrerende direktør	38
Alternative resultatmål	39
Kontaktinformasjon	41

Hovedtall

Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)	01.01-30.06 2018		01.01-30.06 2017		Året 2017	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Netto renteinntekter	1.006	1,78 %	956	1,86 %	1.956	1,86 %
Netto provisjons- og andre inntekter	657	1,16 %	624	1,21 %	1.263	1,20 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	194	0,34 %	34	0,07 %	277	0,26 %
Sum netto inntekter	1.858	3,29 %	1.614	3,14 %	3.496	3,32 %
Sum driftskostnader	918	1,62 %	915	1,78 %	1.898	1,81 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	940	1,66 %	698	1,36 %	1.598	1,52 %
Tap på utlån og garantier	12	0,02 %	-21	-0,04 %	-20	-0,02 %
Driftsresultat før skatt	928	1,64 %	719	1,40 %	1.618	1,54 %
Skattekostnad	198	0,35 %	171	0,33 %	356	0,34 %
Resultat etter skatt	730	1,29 %	548	1,07 %	1.263	1,20 %
Renter hybridkapital (etter skatt)	6	0,01 %	6	0,01 %	13	0,01 %
Periodens resultat inkl. renter hybridkapital	724	1,28 %	542	1,05 %	1.250	1,19 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	11,4 %		9,1 %		10,2 %	
Kostnadsprosent ²⁾	49,4 %		56,7 %		54,3 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	96.040		87.528		90.460	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	135.495		124.393		129.535	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,7 %		10,4 %		9,1 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	8,9 %		8,0 %		8,4 %	
Innskudd fra kunder	70.645		66.653		65.985	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	6,0 %		6,4 %		4,6 %	
Innskuddsdekning ²⁾	73,6 %		76,2 %		72,9 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak siste 12 mnd ²⁾	52,1 %		53,6 %		50,9 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	114.000		103.585		105.157	
Forvaltningskapital	119.592		107.652		108.321	
Forretningskapital ²⁾	159.047		144.517		147.396	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,0 %		0,0 %		0,0 %	
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,3 %		0,3 %		0,3 %	
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,2 %		0,3 %		0,3 %	
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ²⁾	0,4 %		0,4 %		0,4 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	16,1 %		16,7 %		16,8 %	
Kjernekapitaldekning	16,9 %		17,6 %		17,7 %	
Kapitaldekning	19,3 %		19,9 %		20,5 %	
Netto ansvarlig kapital	14.288		13.440		14.138	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,2 %		11,7 %		12,3 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %		7,5 %		7,1 %	
LCR ³⁾	164,7 %		121,0 %		114,0 %	
LCR i NOK ³⁾	199,3 %		113,0 %		113,0 %	
LCR i EUR ^{3) 5)}	68,3 %		I.A.		I.A.	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.137		1.114		1.109	
Egenkapitalbevis						
Børskurs (i kr)	87,00		79,25		90,50	
Børsverdi (mill. kroner)	9.325		8.494		9.700	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	81,56		75,46		81,14	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	4,58		3,46		7,92	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	9,43		11,37		11,43	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	1,07		1,03		1,12	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stresssituasjon.

4) Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk 30.06.2018/antall EKB 30.06.2018

5) Brudd med LCR-kravet i Euro per månedsskiftet og frem til 5. juli 2018.

Styrets beretning

2. kvartal 2018 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2017)

- Resultat etter skatt: 416 (274) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 12,9 (9,0) prosent
- Netto renteinntekter: 511 (491) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 334 (316) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 149 (34) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 468 (478) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 7 (5) mill. kroner
- Utbetaling av 204 mill. kroner i kundeutbytte 20. april
- Gevinst på 59 mill. kroner som følge av fusjon mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS

1. halvår 2018 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2017)

- Resultat etter skatt: 730 (548) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 11,4 (9,1) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 4,58 (3,46) kroner
- Netto renteinntekter: 1 006 (956) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 657 (624) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 194 (34) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 918 (915) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 12 (Inngang på 21) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 16,1 (16,7) prosent

Som første bank i Norge deler SpareBank 1 Østlandet overskuddet med kundene sine og utbetalte 20. april 204 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder. Bankens visjon er *Sammen om å skape*. Å gi tilbake til kundene våre i form av kundeutbytte er i tråd med SpareBank 1 Østlandets grunnverdier.

I forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS, er det foretatt en verdivurdering av de to sistnevnte selskapene som medførte en oppskrivning av regnskapsførte verdier i SpareBank 1 Østlandet med 59 mill. kroner.

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 20. juni en intensjonsavtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter, og vil med dette skape et av landets største forsikringsselskaper. Fusjonen vil etter planen gjennomføres 1. januar 2019, forutsatt godkjenning fra myndighetene.

SpareBank 1 Østlandet og eierne av TheVIT AS etablerte 16. mai et felles holdingselskap, SpareBank 1 Østlandet VIT AS, hvor SpareBank 1 Østlandet eier 70,7 prosent av aksjene. Det nyetablerte selskapet har overtatt 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS og TheVIT AS. Sammen vil selskapene fremstå som en betydelig aktør på Østlandet med kompetanse innen økonomi, HR, rådgivning og regnskap.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og Vato AS, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,7 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av

aksjene i SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS og TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,4 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,0 prosent av SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, 20,5 prosent av SpareBank 1

Kredittkort AS, 20,0 prosent av SMB Lab AS, 23,7 prosent av KOMM-IN AS og 20,0 prosent av Betr AS, samt 21,2 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 21,1 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 12,4 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene

fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat for 2. kvartal 2018

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 416 (274) mill. kroner, mot 314 mill. kroner i 1. kvartal 2018. Egenkapitalavkastningen ble 12,9 (9,0) prosent, som er en økning fra 9,9 prosent i 1. kvartal 2018.

Netto renteinntekter ble 511 (491) mill. kroner mot 495 mill. kroner i 1. kvartal 2018. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,75 (1,88) prosent, mot 1,81 prosent i 1. kvartal 2018.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 334 (316) mill. kroner mot 323 mill. kroner i 1. kvartal 2018. Provisjonsinntektene fra kredittforetakene utgjorde 88 (91) mill. kroner, mot 107 mill. kroner i 1. kvartal 2018. Reduksjonen på 19 mill. kroner i forhold 1. kvartal 2018 skyldes i hovedsak høyere innlånskostnader hos kredittforetakene som følge av høyere underliggende renter på kredittforetakenes innlån. Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 96 (83) mill. kroner, som er en økning fra 67 mill. kroner fra 1. kvartal 2018. Inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 45 (41) mill. kroner, som er en økning fra 37 mill. kroner i 1. kvartal 2018.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 149 (34) mill. kroner, mot 45 mill.

kroner i 1. kvartal 2018. Økningen skyldes i stor grad oppskrivning av regnskapsførte verdier med 59 mill. kroner hos SpareBank 1 Østlandet i forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS. I tillegg medførte salget av aksjene i Torggata 22 AS en gevinst på 9 mill. kroner, mens restruktureringen av SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS medførte et tap på 13 mill. kroner.

Sum driftskostnader ble 468 (478) mill. kroner, som er en økning fra 449 mill. kroner i 1. kvartal 2018. Økningen på 19 mill. kroner fra 1. kvartal 2018 skyldes i hovedsak økte kostnader i døtre. EiendomsMegler 1 Oslo Akershus økte med 11 mill. kroner som følge av økte kostnader som følge av nedskrivning av et IT-prosjekt i EM1-alliansen og økte personal- og oppdragskostnader som følge av økt aktivitet. Holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS viste 8 mill. kroner høyere kostnader enn SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS viste i 1. kvartal. Dette som følge av en kostnadsøkning i Regnskapshuset Østlandet på 4 mill. kroner i tillegg til kostnadene i det nye selskapet TheVit på 4 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier utgjorde 7 (5) mill. kroner, mot 5 mill. kroner i 1. kvartal 2018.

Konsernresultat for 1. halvår 2018

Konsernresultat etter skatt for første halvår ble 730 (548) mill. kroner. Egenkapitalavkastningen ble 11,4 (9,1) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.06.18	30.06.17
Resultat etter skatt i morbanken	931	563
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-368	-243
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS	75	86
Bank 1 Oslo Akershus AS (til og med Q1-17)	0	119
SpareBank 1 Boligkreditt AS	-5	-43
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1	1
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	8	10
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konsern	4	3
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	73	62
SpareBank 1 Østlandet VIT AS ¹⁾	-2	3
SpareBank 1 Kredittkort AS	13	8
SpareBank 1 Betaling AS	-6	-15
Øvrige konsernposter	7	-4
Resultat etter skatt for konsernet	730	548

1) Tallene for 30.06.2017 er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1 006 (956) mill. kroner. Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 194 (167) mill. kroner. Samlet netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetakene ble 1 200 (1 123) mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån og innskudd, samt høyere provisjonsinntekter fra kredittforetakene. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,78 (1,86) prosent.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 657 (624) mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra kredittforetak.

Mill. kroner	30.06.18	30.06.17
Betalingsformidling	63	53
Fonds- og forsikringsprovisjon	98	95
Provisjon fra kredittforetak	194	167
Provisjonsinntekter fra kredittkort	34	30
Eiendomsmegling	162	154
Regnskaps tjenester	83	87
Øvrige inntekter	23	38
Netto provisjons- og andre inntekter	657	624

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 194 (34) mill. kroner.

Mill. kroner	30.06.18	30.06.17
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	13	11
Netto resultat fra eierinteresser	84	36
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	98	-13
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	194	34

Utbytte på 13 (11) mill. kroner består hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 12 (9) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 84 (36) mill. kroner.

Resultatandeler	30.06.18	30.06.17
SpareBank 1 Gruppen AS	75	86
SpareBank 1 Boligkreditt AS	-5	-43
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1	1
SpareBank 1 Kredittkort AS	13	8
SpareBank 1 Betaling AS	-6	-15
Øvrige konsernposter	7	0
Netto resultat fra eierinteresser	84	36

Økningen på 48 mill. kroner skyldes at resultatene fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Betaling AS og SpareBank 1 Kredittkort AS har bedret

seg i forhold til fjoråret, hvor spesielt resultatet fra SpareBank 1 Boligkreditt AS i fjor var preget av negative verdijusteringer på basisswapper. I motsatt regning trekker resultatsvekkelse i SpareBank 1 Gruppen AS hittil i år.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 98 (minus 13) mill. kroner. Økningen skyldes i stor grad oppskrivning av regnskapsførte verdier med 59 mill. kroner hos SpareBank 1 Østlandet i forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS.

Konsernets renteplasseringer, derivater, fastrentelån til kunder og egenkapitalinvesteringer vurderes til virkelig verdi over resultatet etter IFRS 9 og endringer i markedsverdi resultatføres. Fjorårets netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser inkluderte i tillegg verdiendringer på verdipapirgjeld til virkelig verdi over resultatet etter IAS 39. Verdipapirgjeld under IFRS 9 er for det vesentligste klassifisert til amortisert kost. Virkelig verdi over resultatet er ikke en aktuell klassifisering under IFRS 9 med mindre den finansielle forpliktelsen er holdt for handelsformål. Utstedt verdipapirgjeld, som tidligere var klassifisert til virkelig verdi over resultatet (11,5 mrd. kroner), ble ved overgang fra IAS 39 til IFRS 9 reklassifisert til amortisert kost (5,5 mrd. kroner) og til virkelig verdi med endringer fra egen kredittrisiko over utvidet resultat og andre virkeligverdi endringer over resultatet (6,0 mrd. kroner). Av total verdipapirgjeld på 23,6 mrd. kroner, var 17,6 mrd. kroner klassifisert etter amortisert kost etter reklassifiseringen.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser». For ytterligere beskrivelse av implementeringen av IFRS 9 vises det til note 43 i årsrapporten for 2017.

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 918 (915) mill. kroner og utgjorde 49,4 (56,7) prosent av netto inntekter.

Mill. kroner	30.06.18	30.06.17
Personalkostnader	505	469
Av-/nedskrivninger	55	41
IKT-kostnader	134	130
Markedsføring	57	57
Driftskostnader faste eiendommer	45	48
Øvrige driftskostnader	122	169
Sum driftskostnader	918	915

Økningen i driftskostnader på 3 mill. kroner skyldes i hovedsak at konsernet hadde en netto inntektsføring av pensjonskostnader i første kvartal 2017 på 41 mill. kroner. Dette skyldtes en kombinasjon av at tidligere Bank 1 Oslo Akershus AS (B1OA) avvirket sin ytelsespensjonsordning 1. januar

2017, med en gevinst på 53 mill. kroner og etterberegninger av pensjonskostnader for 2016 i Sparebanken Hedmark med 12 mill. kroner. Videre er kostnader i forbindelse med fusjons- og børsnoteringsprosessen redusert fra 65 mill. kroner i første halvår 2017 til 2 mill. kroner for første halvår 2018.

Justert for ovennevnte inntektsføring av pensjonskostnader og reduksjon av fusjons- og børsnoteringskostnader, så har konsernets driftskostnader økt med 24 mill. kroner i forhold til første halvår 2017. Kostnadsøkningen er i stor grad knyttet til økt satsning og aktivitetsnivå i datterselskapene.

Per 30.06.2018 var det 1 137 (1 114) årsverk i konsernet. Bemanningsøkningen er knyttet til datterselskapene, da morbanken har redusert bemanningen fra 714 årsverk til 693 årsverk siste 12 måneder, og fra 786 ansatte siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus ble annonsert ved utgangen av 2015.

Tap på utlån og garantier

Fra 1. januar 2018 ble ny tapsmodell etter IFRS 9 implementert, denne erstatter tidligere tapsmodell etter IAS 39. Det vises til note 43 i årsrapporten 2017 for en beskrivelse av den nye tapsmodellen.

Konsernet hadde i første halvår en tapskostnad på 12 (inngang på 21) mill. kroner. Netto inngang på tap i første halvår 2017 skyldes i hovedsak en reduksjon av gruppevisse nedskrivninger på 25 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier fordeler seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	S81FØ
Endring avsetning til tap	-1	- 1	- 3	2
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	7	3	3	0
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	14	3	3	8
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	7	1	0	6
Periodens tapskostnad	12	4	3	4

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, består 74 prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporføljen er uten eksponering mot olje- og gassnæringen, og for øvrig karakterisert av lav risiko.

Kredittrisiko

Per 30.06.2018 utgjorde brutto misligholdte engasjement 314 (262) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,3 (0,3) prosent av brutto utlån. Brutto øvrige tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement

utgjorde 218 (262) mill. kroner. Dette tilsvarte 0,2 (0,3) prosent av brutto utlån.

Balanseført tapsavsetning på utlån var ved utgangen av første halvår 408 mill. kroner, mot 409 mill. kroner per 01.01.2018. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 6 «Tap på utlån og garantier».

Kredittkvaliteten, målt som sum problemlån i forhold til samlede utlån er bedret fra samme periode i fjor. Samlet utgjorde konsernets problemengasjementer 0,5 (0,6) prosent av brutto utlån. Andelen problemengasjementer er uforandret på 0,4 (0,4) prosent om man inkluderer lån overført til kredittforetakene. Risikoprofilen i et fremadskuende perspektiv er bedret siste år, målt i form av positiv utvikling i risikoparameterne. Styrets vurdering er at konsernets kredittrisiko er lav.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen per 30.06.2018 var 119,6 (107,7) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 159,0 (144,5) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 135,5 (124,4) mrd. kroner. Det var ved utgangen av kvartalet overført lån for 37,9 (35,5) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,5 (1,3) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 11,1 (9,2) mrd. kroner, tilsvarende 8,9 (8,0) prosent. Veksten fordelte seg med 8,5 mrd. kroner i personmarkedet og 2,6 mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30.06.2018 var innskudd fra kunder 70,6 (66,7) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 4,0 (4,0) mrd. kroner, tilsvarende 6,0 (6,4) prosent. Veksten fordelte seg med 3,1 mrd. kroner i personmarkedet og 0,9 mrd. kroner i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen i konsernet var 73,6 (76,2) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet inklusiv utlån overført til kredittforetakene, var 52,1 (53,6) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og seniorgjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (inkludert ansvarlig lånekapital) var 33,9 (26,8) mrd. kroner, hvorav 24,0 prosent er fundet i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på

konsernets langsiktige finansiering var 4,6 (3,7) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 4,1 (3,3) år.

Konsernet hadde per 30.06.2018 reserver til å opprettholde normal drift uten tilgang til ekstern finansiering i markedet i over 18 (18) måneder. LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 164,7 (121,0) prosent. Den betydelige økningen er en naturlig konsekvens av bankens Euro-finansiering med større enkeltlinnlån. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetsrisiko er lav.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen består per 30. juni 2018 av 107 179 987 egenkapitalbevis.

Bokført verdi per egenkapitalbevis ved utgangen av kvartalet var 81,56 (75,46) kroner og resultat per egenkapitalbevis ble kroner 4,58 (3,46) kroner. Ved utgangen av kvartalet var børskursen på egenkapitalbevisene 87,00 (79,25) kroner.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital på 13,4 (12,6) mrd. kroner utgjorde 11,2 (11,7) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,3 (7,5) prosent. Det er gjennomført en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er derfor medregnet i kapitaldekningen.

Morbank

Rapportert resultat

Morbankens resultat etter skatt for første halvår ble 931 (563) mill. kroner. Foruten fusjonen med B1OA, så skyldes økningen hovedsakelig vekst i utlån, økte provisjonsinntekter fra kredittforetakene, økte utbytteutbetalinger og bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser.

Tidligere B1OA ble fusjonert inn i morbanken 1. april 2017. Morbankregnskapet for første halvår 2018 er derfor ikke direkte sammenlignbart med fjorårstallene.

Det er gjennomført en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er derfor medregnet i kapitaldekningen. Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av halvåret på 22,0 (22,4) prosent.

Konsernets kapital- og kjernekapitaldekning var ved utgangen av 1. halvår henholdsvis 19,3 (19,9) prosent og 16,9 (17,6) prosent. Ren kjernekapitaldekning var 16,1 (16,7) prosent. Reduserte kapitaldekningsnivåer skyldes vekst i utlån, forholdsmessig konsolidering av SpareBank 1 Næringskreditt AS, økt eierandel i felles kontrollert virksomhet samt økt obligasjonsportefølje.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16 prosent.

Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld er ratet A1 (negative outlook) av Moody's Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge.

I siste kredittuttalelse fra Moody's (14. juni 2018) opprettholdes den tidligere ratingen på A1, og ratingutsiktene er fortsatt negative. De negative utsiktene er begrunnet med lovforslaget som ble fremlagt av Finansdepartementet 21. juni 2017 som har til hensikt å gjennomføre EUs krisehåndteringsdirektiv BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive) og innskuddsgarantidirektiv i norsk rett. Ratingutsiktene gir uttrykk for at Moody's vurdering av sannsynligheten for offentlig støtte med dette er redusert.

Morbankens egenkapital var 12,7 (11,8) mrd. kroner og utgjorde 10,7 (11,1) prosent av balansen ved utgangen av halvåret.

Per 30.06.2018 var det 693 (714) årsverk i morbanken. Bemanningsreduksjonen på 21 årsverk skyldes i hovedsak uttak av synergieffekter av fusjonen med B1OA.

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapirer og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til fusjons- og børsnoteringsprosessen trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.06.18	30.06.17	Endring
Netto renteiinntekter	842	668	26,1 %
Netto provisjons- og andre inntekter	433	317	36,5 %
Sum driftskostnader	-641	-568	12,8 %
Justering: Fusjons- og børsnoteringskostnader	2	50	-95,6 %
Driftsresultat underliggende bankdrift	637	468	36,2 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften per 30.06.2018 ble 637 (468) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en økning i forhold til fjoråret med 169 mill. kroner tilsvarende 36,2 prosent. Foruten fusjonen med B10A, så skyldes økningen hovedsakelig vekst i utlån og økte provisjonssatser fra kredittforetakene.

Justert resultat

Da rapportert resultat ikke er direkte sammenlignbart med fjorårstallene oppgis i tillegg justert resultat for å vise direkte sammenlignbare tall, det vil si slik det ville ha vært ved 100 % eierskap i B10A fra 1. januar 2017.

Justert Morbank (inkl. B10A)	30.06.18	30.06.17
Netto renteiinntekter	842	805
Netto provisjons- og andre inntekter	433	406
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	475	246
Sum netto inntekter	1.750	1.457
Sum driftskostnader	641	661
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1.109	796
Tap på utlån og garantier	8	-32
Driftsresultat før skatt	1.101	828
Skattekostnad	171	146
Driftsresultat etter skatt	931	681

Justert resultat etter skatt ble for første halvår 931 mill. kroner mot 681 mill. kroner for første halvår 2017.

SpareBank 1 Østlandet har en ambisjon om en kostnadsreduksjon for 2018 på 5 prosent i forhold til justert resultat for 2017. Per 30.06.2018 var reduksjonen på 3,1 prosent.

Reduksjonen i driftskostnader på 20 mill. kroner, skyldes i hovedsak en kombinasjon av engangseffekter i første halvår i 2017 med kostnader med børs- og fusjonsprosessen og netto inntektsføring av pensjonskostnader, mens underliggende kostnadsutvikling. Kostnader i forbindelse med børs- og fusjonsprosessen utgjorde 2 (50) mill. kroner av justert resultat for første halvår, og er med det redusert med 48 mill. kroner. Videre inneholder de justerte kostnadene for første halvår 2017 en netto inntektsføring av pensjonskostnader på 41 mill. kroner.

Datterselskaper

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk i første halvår et resultat etter skatt på 73 (62) mill. kroner. Resultatøkningen skyldes vekst i utlån og lavere tap. Finansieringsselskapets brutto utlån per 30.06.2018 var 7,6 (6,8) mrd. kroner. Utlånsvekst siste 12 måneder var 12,1 (13,3) prosent.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 56 (52) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 8 (10) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes økte kostnader som følge av nedskrivning av et IT-prosjekt i EM1-alliansen og økte oppdragskostnader som følge av økt aktivitet.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte for 108 (102) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 4 (3) mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økt omsetning. I motsatt retning trekker økte kostnader som følge av nedskrivning av et IT-prosjekt i EM1-alliansen og økte personal- og oppdragskostnader som følge av økt aktivitet.

SpareBank 1 Østlandet og eierne av TheVIT AS etablerte 16. mai et felles holdingselskap, Sparebank 1 Østlandet VIT AS, hvor Sparebank 1 Østlandet eier 70,7 prosent av aksjene. Det nyetablerte selskapet har overtatt 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS og TheVIT AS. Sammen vil selskapene fremstå som en betydelig aktør på Østlandet med kompetanse innen økonomi, HR, rådgivning og regnskap. Resultat etter skatt viste minus 2 (pluss 3) mill. kroner. Fjorårstallene er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS og er således ikke direkte sammenlignbare. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak redusert omsetning i Regnskapshuset, i tillegg til kostnadsøkning som følge av arbeid med digitalisering av tidligere manuelle prosesser.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS (12,4 prosent eierandel) inneholder SpareBank 1-alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt på 601 (711) mill. kroner i første halvår. Resultatnedgangen skyldes i all hovedsak lavere finansinntekter, i tillegg til et svakere forsikringsresultat i skadeselskapet som følge av en hard vinter. Egenkapitalavkastningen ble 15,4 (18,8) prosent.

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 20. juni en intensjonsavtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter. Sammenslåingen av forsikringsvirksomhetene vil skje ved at DNB Forsikring AS fusjonerer med SpareBank 1 Skadeforsikring AS. Planen er at det fusjonerte selskapet vil ha en tilnærmet komplett produktportefølje innenfor risikoforsikring til privat- og SMB-markedet. SpareBank 1 Gruppen AS skal ha en eierandel på 60 prosent og DNB 40 prosent i det nye selskapet. Selskapet vil fortsatt være et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen AS. I intensjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på om lag 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen og om lag 20 prosent for DNB. Dette bytteforholdet baserer seg på verdien av de to skadeforsikringsselskapene. Markedsverdi vil bli lagt til grunn når DNB skal øke sin eierandel til 40 prosent. Det nye selskapet vil ved fusjonstidspunktet ha en markedsandel innenfor risikoforsikring på over 15 prosent, og blir med dette landets tredje største forsikringsselskap, og landets største med distribusjon gjennom bank. Selskapet viderefører SpareBank 1s avtale om å levere produkter til LO - forbundenes 930 000 medlemmer gjennom merkevaren LOfavør. For øvrig vil SpareBank 1-bankene distribuere forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB vil distribuere forsikringene under merkevaren til DNB. Fusjonen vil etter planen gjennomføres 1. januar 2019, forutsatt godkjenning fra myndighetene.

SpareBank 1 Boligkreditt AS (21,1 prosent eierandel) er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 26 (minus 195) mill. kroner inklusive renter på hybridkapital. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak at fjorårstallene i stor grad var påvirket av negativ verdiendring på basiswapper knyttet til egne innlån. Fra 1. januar 2018 har selskapet, som følge av implementering av IFRS 9, endret regnskapsprinsipp for føring av basiswappeffekter. Verdiendringer påbasiswapper føres nå over utvidet resultatregnskap i SpareBank 1 Boligkreditt AS, og påvirker dermed ikke selskapets resultat før skatt eller konsernets resultatandel.

SpareBank 1 Næringskreditt AS (12,4 prosent eierandel) er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 6,25 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytteutbetalinger. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 24 (36) mill. kroner inklusive renter på hybridkapital.

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,5 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på 65 (39) mill. kroner.

SpareBank 1 Betaling AS (21,2 prosent eierandel) er SpareBank 1 alliansens felles selskap for betalingsinfrastruktur og mobilbetalinger. Selskapet ble høsten 2017 den nest største eieren i Vipps AS med 25 prosent eierandel. Vipps fusjonerer i 2. halvår 2018 med BankAxept AS og BankID Norge AS. SpareBank 1-bankene vil etter fusjonen ha en samlet eierandel på 22,04 prosent. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt på minus 31 (minus 34) mill. kroner.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)

Finanstilsynet publiserte den 29. juni 2018 et forslag til blant annet finansforetaksloven når det gjelder fastsettelse av MREL-kravet i Norge. Selv om MREL-kravet trer i kraft fra 2019, skal subordineringskravet for kapital som skal inngå i rekapitaliseringsbeløpet (etterstilt gjeld/Tier 3) være oppfylt først ved årsskiftet 2022-23. De endelige konsekvensene av regelverket gjenstår å bli avklart, men foreløpige beregninger tilsier at SpareBank 1 Østlandet har behov for 7 mrd. kroner i Tier 3-kapital. Dette behovet anses som overkommelig, og er antagelig moderat i forhold til andre norske banker. Dette følger av blant annet bankens solide kapitaldekning og moderate Pilar 2-krav.

Utsikter fremover

SpareBank 1 Østlandets hjemmemarked består av fylkene Hedmark, Oppland, Oslo og Akershus. Innlandsregionen, med fylkene Hedmark og Oppland, har tradisjonelt vært mindre konjunkturutsatt enn andre landsdeler, blant annet på grunn av at næringslivet i regionen har svært liten direkte eksponering mot olje- og gassnæringen. I de siste årene har veksten i regionen vært høyere enn i landet for øvrig. Aktiviteten i hovedstadsregionen, med fylkene Oslo og Akershus, gjenspeiler i større grad landet for øvrig, blant annet med bakgrunn i at regionen står for en stor andel av landets verdiskaping.

Makrosituasjonen i Norge er stabil, selv om økt internasjonal uro i form av risiko for handelskrig og en uavklart Brexit-situasjon kan slå inn i norsk økonomi og dermed i norske bankkunders rammebetingelser. Regionalt viser en rekke økonomiske nøkkelindikatorer positiv utvikling, slik som stigende boligpriser, avtagende arbeidsledighet og verdiskaping og investering i næringslivet. Styret

Tier 3 kapital forventes å være dyrere finansiering for banken enn seniorobligasjoner på samme tidspunkt og med samme løpetid. Gitt dagens markedspriser, og bankens historiske finansieringskostnad, forventes erstatningen av seniorobligasjoner med Tier 3-kapital ikke å ha noen vesentlig innvirkning på bankens samlede finansieringskostnader. Høringsnotatet har høringsfrist 14. september og Finanstilsynet vil presentere sitt endelige policyforslag om MREL-kravet til Finansdepartementet innen 1. november 2018.

anser dette som fordelaktig for konsernets virksomhet, kredittrisiko og tapsutvikling i tiden fremover.

Boligprisveksten avtok fra begynnelsen av 2017, drevet til dels av regjeringens nye boliglånsforskrift av 1. januar 2017. Fra april 2017 var prisveksten på boliger negativ i Oslo-området, mens det i bankens øvrige nedslagsområde var et mer nyansert bilde.

Styret anser at konsernet er godt posisjonert for videre lønnsom utvikling, med en sterk posisjon i bankens tradisjonelle hjemmemarked og med gode muligheter i bankens nye vekstområder. Videre utvikling av virksomheten vil skje basert på en fortsatt grundig utlånspraksis og ved å levere relevante produkter og tjenester til kundene fra alle konsernets virksomhetsområder. Med bakgrunn i høy kapitaldekning, en god likviditetssituasjon og med en fusjonert og slagkraftig organisasjon, mener styret at konsernet står solid rustet til å ta en sterkere posisjon i bankens nedslagsområde.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 7. august 2018

Resultatregnskap

Året	Morbank					Noter	Konsern					
	01.04-30.06			01.01-30.06			01.01-30.06			01.04-30.06		Året
	2017	2017	2018	2017	2018		2018	2017	2018	2017	2017	
0	0	537	0	1 098	Renteinntekter målt til virkelig verdi over utvidet resultat	1 098	0	457	0	0		
2 642	740	222	1 174	391	Renteinntekter målt til amortisert kost	556	1 610	387	823	3 238		
1 134	331	332	506	647	Rentekostnader	649	654	333	331	1 282		
1 508	409	427	668	842	Netto renteinntekter	1 006	956	511	491	1 956		
807	219	215	325	453	Provisjonsinntekter	614	574	310	297	1 197		
57	15	21	22	37	Provisjonskostnader	50	48	27	26	102		
31	6	8	15	17	Andre driftsinntekter	93	98	51	45	168		
782	210	202	317	433	Netto provisjons- og andre inntekter	657	624	334	316	1 263		
11	2	0	11	13	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	13	11	0	11		
275	160	178	252	364	Netto resultat fra eierinteresser	7	84	36	54	194		
48	19	95	-37	98	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	98	-13	95	72		
334	180	274	226	475	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	194	34	149	34	277		
2 624	799	902	1 211	1 750	Sum netto inntekter	1 858	1 614	994	841	3 496		
684	177	163	293	329	Personalkostnader	505	469	247	237	1 010		
57	15	17	25	34	Avskrivninger	55	41	32	21	84		
548	165	142	249	278	Andre driftskostnader	358	405	190	221	804		
1 289	356	322	568	641	Sum driftskostnader	918	915	468	478	1 898		
1 335	443	580	644	1 109	Driftsresultat før tap på utlån og garantier	940	698	525	363	1 598		
-39	1	6	-24	8	Tap på utlån og garantier	6	12	-21	7	-20		
1 373	442	574	668	1 101	Driftsresultat før skatt	928	719	518	358	1 618		
272	69	85	105	171	Skattekostnad	198	171	102	84	356		
1 102	372	489	563	931	Resultat etter skatt	730	548	416	274	1 263		
					Kontrollerende eierinteresser	726	545	414	272	1 257		
					Ikke-kontrollerende eierinteresser	4	3	2	2	6		
					Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)	4,58	3,46			7,92		

Utvidet resultatregnskap

Året	Morbank					Noter	Konsern				
	01.04-30.06		01.01-30.06		(mill. kroner)		01.01-30.06		01.04-30.06		Året
	2017	2018	2017	2018			2018	2017	2018	2017	
1 102	372	489	563	931	Resultat etter skatt	730	548	416	274	1 263	
-7	0	0	0	0	Estimatavvik pensjoner	0	0	0	0	-7	
2	0	0	0	0	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	0	0	0	0	2	
0	0	0	0	0	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittisiko	-8	0	0	0	0	
0	0	0	0	2	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld	2	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1	-1	2	0	3	
-6	0	0	0	-6	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat	-6	-1	2	-1	-3	
75	9		21		Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		23		21	77	
-1	9		9		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved nedskrivning for varig verdifall		9		9	-1	
11	0		0		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved realisasjon		0		0	11	
0	0	0	0	3	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat	3	0	0	0	0	
0	0	0	0	-1	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat	-1	0	0	0	0	
0	0	-15	0	-33	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap	-33	0	-15	0	0	
0	0	4	0	8	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswap-effekter	8	0	4	0	0	
0	0	0	0	0	Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-11	0	-17	0	2	
86	18	-11	30	-23	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat	-34	32	-28	30	90	
80	18	-11	30	-29	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen	-40	31	-26	30	87	
1 182	390	478	593	902	Totalresultat for perioden	690	579	390	304	1 350	
					Kontrollerende eierinteresser	686	576	-2 312	304	1 344	
					Ikke-kontrollerende eierinteresser	4	3	2		6	

Balanse

Morbank				Konsern			
2017	30.06.2017	30.06.2018	(mill. kroner)	Noter	30.06.2018	30.06.2017	2017
EIENDELER							
672	664	639	Kontanter og fordringer på sentralbanker		639	665	673
7 669	9 011	10 714	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		4 301	3 197	1 808
83 030	80 408	88 156	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	95 681	87 155	90 098
8 883	8 726	11 913	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	11 913	8 726	8 883
582	612	436	Finansielle derivater	8,10,11	436	612	582
494	430	549	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	554	431	495
3 336	3 057	3 508	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		3 912	3 529	3 929
1 370	1 218	1 369	Investering i datterselskaper		0	0	0
0	0	0	Eiendeler holdt for salg		0	5	0
365	383	350	Eiendom, anlegg og utstyr		553	589	578
100	0	102	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		406	365	366
3	117	0	Eiendel ved utsatt skatt		0	0	0
645	2 038	861	Andre eiendeler	12	1 196	2 379	910
107 149	106 663	118 596	Sum eiendeler		119 592	107 652	108 321
FORPLIKTELSE							
2 288	2 334	2 519	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		2 517	2 333	2 286
66 013	66 678	70 667	Innskudd fra og gjeld til kunder	13	70 645	66 653	65 985
23 686	23 298	29 957	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,14	29 957	23 298	23 686
307	302	362	Finansielle derivater	8,10,11	362	302	307
314	158	245	Forpliktelser ved periodeskatt		295	183	358
0	0	2	Forpliktelser ved utsatt skatt		137	106	122
431	851	740	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	15	856	981	541
1 706	1 205	1 403	Ansvarlig lånekapital	10,14	1 403	1 205	1 706
94 743	94 828	105 895	Sum gjeld		106 172	95 061	94 990
EGENKAPITAL							
5 359	5 359	5 359	Egenkapitalbevis	18	5 359	5 359	5 359
547	547	547	Overkursfond	18	547	547	547
1 584	1 707	2 216	Utjevningsfond	18	2 216	1 707	1 584
424	0	0	Utbytte		0	0	424
3 432	3 407	3 735	Grunnfondskapital		3 735	3 407	3 432
165	154	166	Annen innskutt egenkapital		166	172	165
20	27	19	Gavefond		19	27	20
279	238	278	Fond for urealiserte gevinster		279	238	281
204	0	0	Kundeutbytte		0	0	204
400	400	400	Hybridkapital		400	400	400
-8	-4	-19	Renter hybridkapital		-37	705	-30
0	0	0	Annen egenkapital		643	-22	883
0	0	0	Ikke-kontrollerende eierinteresser		93	51	62
12 406	11 835	12 701	Sum egenkapital		13 420	12 591	13 331
107 149	106 663	118 596	Sum gjeld og egenkapital		119 592	107 652	108 321

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 7. august 2018

Endring i egenkapital

Morbank <i>(mill. kroner)</i>	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital						Hybrid- kapital	Sum egenkapital
	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds- kapital ¹⁾	Utjevnings- fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Utbytte		
Egenkapital per 01.01.2017	5 310	520	0	3 313	974	33	134	0	148	0	10 430
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	49	27									76
Egenkapital tilført ved fusjon med B10A			172		353						525
Hybridkapital										400	400
Renter på hybridkapital								-22			-22
Resultat for regnskapsåret				101	380		83				563
Endring fond for vurderingsforskjeller							21				21
Utbetalt utbytte									-148		-148
Utdelt gaver av resultat 2016				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2017						-5					-5
Egenkapital per 30.06.2017	5 359	547	172	3 407	1 707	27	238	-22	0	400	11 835
Egenkapital per 01.01.2017	5 310	520	0	3 313	974	33	134	0	148	0	10 430
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	49	27									76
Egenkapital tilført ved fusjon med B10A			165		338						503
Hybridkapital										400	400
Renter hybridkapital								-8			-8
Resultat for regnskapsåret				335	696		70				1 102
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-6							-6
Fond for urealiserte gevinster							75				75
Utbetalt utbytte									-148		-148
Utdelt gaver av resultat 2016				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2017						-13					-13
Egenkapital per 31.12.2017	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	0	400	12 406
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	279	-8	0	400	12 406
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23						35
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4			0
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4						0
Korrigert EK per 01.01.2018	5 359	547	166	3 652	2 031	20	279	-12	0	400	12 440
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere											0
Hybridkapital											0
Renter etter skatt på hybridkapital								-6			-6
Resultat for regnskapsåret				303	630		-1				931
Verdiendringer på kredittspread og basiswapelementer				-10	-21						-31
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1						2
Utbetalt utbytte				-204	-424						-629
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018						-1					-1
Egenkapital per 30.06.2018	5 359	547	166	3 735	2 216	19	278	-19	0	400	12 701

Konsern

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Utbytte ²⁾	Hybrid-kapital	Minoritets-interesse	Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt FK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevnings-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital				
Egenkapital per 01.01.2017	5 310	520	0	3 313	974	33	134	1 228	148	400	47	12 107
Korrigeringer av IB i TS								-9				-9
Korrigert egenkapital per 01.01.2017	5 310	520	0	3 313	974	33	134	1 220	148	400	47	12 098
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	49	27									5	81
Resultat for regnskapsåret				100	380			83	-15			548
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifiser til resultat i TS/FKV									-1			-1
Endring fond for vurderingsforskjeller								21	10			31
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV									0			0
Rentekostnader hybridkapital datter									-9			-9
Endring i eierandel konsernselskaper									4		3	7
Utbetalt utbytte										-148	-4	-152
Utdelt gaver av resultat 2016				-6								-6
Utdelt fra gavefond 2017							-5					-5
Egenkapital per 30.06.2017	5 359	547	0	3 407	1 354	27	238	1 209	0	400	52	12 591
12593												
Egenkapital per 01.01.2017	5 310	520	0	3 313	974	33	134	1 228	148	400	47	12 107
Korrigeringer av IB i TS 3)								-8				-8
Korrigert egenkapital per 01.01.17	5 310	520	0	3 313	974	33	134	1 220	148	400	47	12 099
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	49	27									13	89
Egenkapital tilført ved fusjon med B1OA			165		338			-503				0
Resultat for regnskapsåret				335	696		70	155			6	1 263
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-6								-6
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifiser til resultat i TS/FKV									3			3
Endring fond for vurderingsforskjeller							77					77
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV								11				11
Rentekostnader fondsobligasjon								-17				-17
Endring i konsernselskaper 4)								-16				-16
Utbetalt utbytte										-148	-4	-152
Utdelt gaver av resultat 2016												-6
Utdelt fra gavefond 2017							-13					-13
Egenkapital per 31.12.2017	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	0	400	62	13 331
Egenkapital per 01.01.2018	5 359	547	165	3 636	2 008	20	281	853	0	400	62	13 331
IB korrigerer morbank			1	15	23			-4				35
IB korrigeringer døtre								-19				-19
IB korrigeringer TS/FKV								-3				-3
Korrigert egenkapital per 01.01.18	5 359	547	166	3 651	2 031	20	281	826	0	400	62	13 343
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert												0
Resultat for regnskapsåret				303	630		-1	-205			4	730
Verdiendringer på kredittspread og basisswapelementer				-10	-21							-31
Verdiendringer på boliglån til virkelig verdi				1	1							2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV									-11			-11
Tilførsel fra ny minoritet											33	33
Fond for urealiserte gevinster												0
Renter etter skatt på hybridkapital								-6				-6
Utbetalt utbytte				-204	-424						-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017				-6								-6
Utdelt fra gavefond 2018							-1					-1
Egenkapital per 30.06.2018	5 359	547	166	3 735	2 216	19	279	606	0	400	93	13 420

1) Beløp overført til grunnfondskapital inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til utjevningsfond inkluderer avsatt utbytte.

3) Korrigeringer er knyttet til endringer i foreløpig regnskap for regnskapsåret og endelig regnskap i SpareBank 1 Gruppen.

4) Endring i konsernselskaper skyldes i hovedsak at det i SpareBank 1 Gruppen over år var avsatt for lite til fond for selvberende ordninger. Feilen ble korrigert direkte mot egenkapitalen. Andelen som tilfaller SpareBank 1 Østlandet ble -14 mill.kr

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern			
2017	30.06.2017	30.06.2018	(mill. kroner)	30.06.2018	30.06.2017	2017
-5 965	-3 332	-5 100	Endring i utlån til kunder	-5 578	-4 618	-7 486
2 256	978	1 304	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	1 521	1 442	2 916
2 825	3 490	4 654	Endring i innskudd fra kunder	4 659	3 582	2 915
-503	-215	-294	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-294	-284	-577
-399	-766	-2 910	Endring i fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-2 268	-426	-101
101	52	54	Renter på fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	3	5	9
910	773	-3 061	Endring i sertifikater og obligasjoner	-3 061	1 013	1 517
246	119	116	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	116	151	277
782	317	433	Netto provisjonsinntekter	657	624	1 271
25	18	26	Kursgevinster ved omsetning og trading	26	25	27
-1 269	-542	-607	Utbetalinger til drift	-863	-874	-1 862
-189	-189	-195	Betalt skatt	-199	-245	-245
-864	-975	191	Andre tidsavgrensninger	122	-729	-589
-2 043	-270	-5 387	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)	-5 159	-333	-1 927
-49	-29	-19	Investering i varige driftsmidler	-30	-43	-65
13	7	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	7	7	13
-401	-75	-123	Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer i aksjer	-130	-45	-392
276	253	380	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	258	158	182
-161	156	238	Netto likviditetsendring fra investering (B)	105	76	-263
5 043	2 876	8 321	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 321	3 361	5 113
500	0	400	Opptak av ansvarlig lånekapital	400	0	500
-2 603	-1 400	-2 050	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-2 050	-2 000	-3 203
0	0	-700	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-700	0	0
63	63	0	Innbetalt ved emisjon av egenkapitalbevis	0	63	63
-523	-254	-318	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-318	-326	-592
-32	-14	-21	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-21	-19	-38
0	-148	-629	Utbetaling av utbytte	-634	-148	0
-13	-11	-1	Utdeling fra gavefond	-1	-11	-13
2 435	1 113	5 004	Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	4 997	920	1 831
458	458	0	Likviditetsbeholdning overtatt fra B10A (D)	0	0	0
-247	-95	0	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap (E)	0	0	13
0	0	17	Likviditetseffekt ved kjøp og salg av interesser i konsernselskaper (F)	17	0	0
441	1 362	-128	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C+D+E+F)	-40	663	-346
382	382	824	Likviditetsbeholdning 01.01.	736	1 082	1 082
824	1 744	696	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	696	1 745	736
			Likviditetsbeholdningen består av:			
672	664	639	Kontanter og fordringer på sentralbanker	639	665	673
152	1 080	57	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	57	1 080	63
824	1 744	696	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	696	1 745	736

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 30.06.2018. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2017. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med unntak av:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2018 er standardene IFRS 9 «Finansielle instrumenter» og IFRS 15 «Inntekter fra kundekontrakter» implementert.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter ble implementert 01.01.2018 og erstatter IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring.

SpareBank 1 Østlandet har i samarbeid med øvrige SpareBank 1-banker arbeidet med modellverk, samt avklaringer rundt verdsettelse, klassifisering mv de siste par årene. Konsernet har beregnet tapsavsetning etter IFRS 9 regelverket fra og med 01.01.2018. Det vises ellers til note 43 i Årsrapporten for 2017, samt note 6 i regnskapet for 1. halvår 2018.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter ble implementert 01.01.2018 og effekten av denne anses som uvesentlig for konsernet.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2017 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2018

16.mai 2018 ble holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS etablert. Selskapet eies 70,68 prosent av SpareBank 1 Østlandet. Bankens tidligere 100 prosent eide datterselskap SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS er overført til holdingselskapet. I tillegg eier holdingselskapet 100 prosent av aksjene i regnskap- og rådgivningsselskapet TheVIT.

Aksjene in Torggt 22 AS ble solgt I 2. Kvartal.

Proaware AS har endret navn til Betr AS.

2017

SpareBank 1 Østlandet har blitt eier av 20,0 prosent av aksjene i Proware AS og 20,0 prosent av aksjene i SMB Lab AS.

SpareBank 1 Østlandet ble i 3. kvartal eier av 21,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Betaling AS og klassifiserte dette som et tilknyttet selskap. SpareBank 1 Betaling AS eier 25 prosent av aksjene i Vipps AS.

17. januar 2017 ble Sparebanken Hedmark 100 prosent eier av det nystiftede selskapet Youngstorget 5 AS etter at eiendeler og forpliktelser tilhørende Bank 1 Oslo Akershus AS (B1OA) ble fisjonert ut og overdratt aksjonæren i B1OA.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet Sparebanken Hedmark økte sin eierandel i selskapet fra 18,9 prosent til 19,6 prosent med virkning fra 1. januar 2017.

Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus AS fusjonerte virksomhetene med virkning fra 1. april 2017. Det nye navnet på den sammenslåtte banken ble SpareBank 1 Østlandet.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, og regnskapstjenester, samt ufordelt virksomhet.

Forutsetninger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

		SpareBank 1		Eiendoms- Megler 1	Eiendoms- Megler 1	Oslo	SB1	Ufordelt	
	PM	BM	Finans	Hedmark	Akershus	Østlandet	VIT *)	virksomhet	Totalt
30.06.2018			Østlandet	Eiendom	konsern				
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	471	384	164	0	1	-1	-14		1 006
Netto provisjons- og andre inntekter	392	97	-20	56	109	83	-59		657
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	194		194
Driftskostnader	435	196	42	46	106	84	8		918
Resultatbidrag før tap per segment	427	286	102	10	5	-2	113		940
Tap på utlån og garantier	4	3	5	0	0	0	0		12
Resultatbidrag per segment før skatt	423	283	97	10	5	-2	113		928
Skatt	106	71	24	2	1	-1	-5		198
Resultatbidrag per segment etter skatt	317	212	73	8	4	-2	119		730
Balanse									
Brutto utlån til kunder	59 532	28 849	7 624	1	0	2	673		96 681
Tapsavsetninger	-64	-231	-64	0	0	0	0		-359
Andre eiendeler	2 687	415	182	76	86	135	19 690		23 270
Sum eiendeler	62 155	29 033	7 742	77	86	137	20 364		119 592
Innskudd fra og gjeld til kunder	41 973	28 598	0	0	0	0	74		70 645
Annen gjeld og egenkapital	20 182	435	7 742	77	86	137	20 290		48 947
Sum gjeld og egenkapital	62 155	29 033	7 742	77	86	137	20 364		119 592

*) Holdingselskap med datterselskapene SpareBank 1 Regnskapshuset AS og SpareBank 1 VIT AS i 2018.

30.06.2017	PM	BM	Eiendoms-					Ufordelt virksomhet	Totalt
			SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset	Østlandet		
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	462	367	151	0	1	-1	-24	956	
Netto provisjons- og andre inntekter	332	73	-18	52	103	87	-6	624	
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	34	34	
Driftskostnader	363	131	39	40	100	83	160	915	
Resultatbidrag før tap per segment	431	309	94	13	4	4	-156	698	
Tap på utlån og garantier	0	-31	11					-21	
Resultatbidrag per segment før skatt	431	340	83	13	4	4	-156	719	
Skatt	108	85	21	3	1	1	-47	171	
Resultatbidrag per segment etter skatt	323	255	62	10	3	3	-109	548	

Balanse								
Brutto utlån til kunder	54 030	26 087	6 803	0	0	0	608	87 528
Individuell nedskrivning utlån	-32	-88	-16	0	0	0	0	-136
Gruppenedskrivning utlån	-69	-147	-21	0	0	0	0	-238
Andre eiendeler	1 258	1 667	192	66	100	147	17 069	20 497
Sum eiendeler	55 187	27 519	6 957	66	100	147	17 677	107 652
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 495	19 632	0	0	0	0	7 527	66 653
Annen gjeld og egenkapital	15 692	6 387	6 957	66	100	147	11 650	40 999
Sum gjeld og egenkapital	55 187	26 019	6 957	66	100	147	19 177	107 652

2017	PM	BM	Eiendoms-					Ufordelt virksomhet	Totalt
			SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Megler 1 Oslo Akershus konsern	SpareBank 1 Regnskaps- huset	Østlandet		
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	938	751	312	0	2	-2	-46	1 956	
Netto provisjons- og andre inntekter	767	216	-39	108	192	148	-130	1 263	
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	277	277	
Driftskostnader	929	399	89	95	206	150	30	1 898	
Resultatbidrag før tap per segment	777	569	184	14	-12	-3	71	1 598	
Tap på utlån og garantier	7	-54	26	0	0	0	0	-20	
Resultatbidrag per segment før skatt	769	622	158	14	-12	-3	71	1 618	
Skatt	192	156	39	3	0	-1	-34	356	
Resultatbidrag per segment etter skatt	577	467	118	10	-12	-3	105	1 263	

Balanse								
Brutto utlån til kunder	56 208	27 046	7 131	0	0	0	75	90 460
Individuell nedskrivning utlån	-31	-95	-16	0	0	0	0	-142
Gruppenedskrivning utlån	-75	-124	-22	0	0	0	0	-221
Andre eiendeler	1 538	448	154	61	84	130	15 808	18 223
Sum eiendeler	57 641	27 275	7 247	61	84	130	15 883	108 321
Innskudd fra og gjeld til kunder	39 260	26 645	0	0	0	0	81	65 986
Annen gjeld og egenkapital	18 382	629	7 247	61	84	130	15 802	42 335
Sum gjeld og egenkapital	57 641	27 275	7 247	61	84	130	15 883	108 321

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 % samt bufferkrav på til sammen 7,5 % hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2 % per 31.12.2017. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 % per 30.06.2018. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 13,8 % per 30.06.2018. I tillegg skal ytterligere 2% dekkes av annen kjernekapital og 1,5 % dekkes av tilleggskapital.

Konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning er 16 %.

Morbank			Konsern			
Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	Basel III	
31.12.2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017	
6.078	5.906	6.072	Innskutt egenkapital	6.105	5.800	6.111
5.928	5.529	6.229	Opptjent egenkapital	6.822	6.340	6.758
400	400	400	Hybridkapital	400	400	400
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	93	51	62
12.406	11.835	12.701	Sum balanseført egenkapital	13.420	12.591	13.331
			Kjernekapital			
-629	-284	-365	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-365	-274	-629
-400	-400	-400	Hybridkapital	-400	-400	-400
0	0	0	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-9	-14	-21
93	106	44	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	44	106	93
0	0	0	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring	4	0	8
-103	-117	-102	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-406	-365	-380
-189	-199	-206	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-174	-222	-231
0	0	0	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-193	-73	-154
-28	-36	-25	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-33	-51	-35
11.150	10.904	11.647	Sum ren kjernekapital	11.887	11.299	11.583
			Annen kjernekapital			
400	400	400	Hybridkapital	627	619	616
400	400	400	Sum annen kjernekapital	627	619	616
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.700	1.198	1.400	Ansvarlig lånekapital	1.774	1.523	2.068
0	0	0	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
-130	0	0	Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	0	0	-130
1.570	1.198	1.400	Sum tilleggskapital	1.774	1.523	1.939
13.120	12.503	13.447	Netto ansvarlig kapital	14.288	13.440	14.138
5.154	4.891	5.347	Engasjement med foretak SMB	5.347	4.891	5.154
9.776	10.993	10.172	Engasjement med spesialiserte foretak	10.172	10.993	9.776
633	681	658	Engasjement med øvrige foretak	658	681	633
1.020	981	1.061	Engasjement med massemarked SMB	1.245	1.141	1.203
14.507	14.277	16.000	Engasjement med massemarked personer	23.082	20.669	21.840
1.701	1.654	1.406	Engasjement med øvrig massemarked	1.445	1.689	1.723
32.792	33.476	34.644	Kreditrisiko etter IRB-metode	41.948	40.063	40.330
10.869	11.254	12.100	Kreditrisiko etter standardmetode	16.600	15.581	14.936
207	280	337	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	1.462	1.163	1.267
			Markedsrisiko			
3.343	3.343	3.433	Operasjonell risiko	5.222	4.503	4.503
2.577	360	2.465	Basel I Gulv	8.722	6.230	7.884
49.787	48.714	52.979	Totalt beregningsgrunnlag	73.955	67.541	68.920
3.983	3.897	4.238	Kapitalkrav (8 %)	5.916	5.403	5.514
846	828	954	Pilar 2 (1,8 %, 1,7 % i tidligere perioder)	1.331	1.148	1.172
			Bufferkrav			
1.245	1.218	1.324	Bevaringsbuffer (2,5%)	1.849	1.689	1.723
996	731	1.060	Motsyklisk kapitalbuffer (2 %, 1,5 % per 30.06.2017)	1.479	1.013	1.378
1.494	1.461	1.589	Systemrisikobuffer (3 %)	2.219	2.026	2.068
3.734	3.410	3.973	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (7,5 %, 7 % i per 30.06.2017)	5.547	4.728	5.169
4.329	4.474	4.336	Tilgjengelig ren kjernekapital utover kapitalkrav (13,8 %, 13,7 % per 31.12.2017, 13,2 % per 30.06.2017)	1.681	2.384	2.141
			Kapitaldekning			
22,4 %	22,4 %	22,0 %	Ren kjernekapitaldekning	16,1 %	16,7 %	16,8 %
23,6 %	22,6 %	23,1 %	Ren kjernekapitaldekning (eksklusiv Basel I-gulv)	18,2 %	18,4 %	19,0 %
23,2 %	23,2 %	22,7 %	Kjernekapitaldekning	16,9 %	17,6 %	17,7 %
26,4 %	25,7 %	25,4 %	Kapitaldekning	19,3 %	19,9 %	20,5 %
10,6 %	10,4 %	10,0 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,5 %	7,1 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	78 682	4 203	470	83 355
Overført til Trinn 1	810	-797	-13	0
Overført til Trinn 2	-881	893	-12	0
Overført til Trinn 3	-6	-63	69	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	10 806	349	-2	11 153
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-8 453	-498	-23	-8 973
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5	-5
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
Balanse 31. mars	80 959	4 087	485	85 530
Overført til Trinn 1	987	-979	-8	0
Overført til Trinn 2	-1 586	1 604	-18	0
Overført til Trinn 3	-48	-57	104	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	15 373	179	-3	15 549
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-11 968	-562	-88	-12 618
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Konstaterte tap	0	0	-7	-7
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
Balanse 30. juni	83 715	4 273	465	88 454
Herav utlån til amortisert kost				26 845
Herav utlån til virkelig verdi				61 609

Konsern

Brutto utlån	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 1. januar	84 913	4 958	527	90 398
Overført til Trinn 1	945	-931	-14	0
Overført til Trinn 2	-1 018	1 037	-19	0
Overført til Trinn 3	-19	-90	109	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	11 649	368	-2	12 016
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-8 993	-565	-33	-9 591
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5	-5
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
Balanse 31. mars	87 477	4 778	562	92 818
Overført til Trinn 1	1 036	-1 028	-7	0
Overført til Trinn 2	-1 757	1 773	-16	0
Overført til Trinn 3	-56	-71	127	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	16 111	274	0	16 385
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-12 327	-600	-229	-13 156
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	0	0
Konstaterte tap	0	0	-7	-7
Valuta og andre bevegelser	0	0	0	0
Balanse 30. juni	90 485	5 125	430	96 040
Herav utlån til amortisert kost				34 431
Herav utlån til virkelig verdi				61 609

Morbank			Konsern		
2017	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2018	30.06.2017	2017
4	4	257	541	224	295
3 850	4 262	3 946	4 367	4 571	4 179
926	1	997	1 019	18	946
795	911	877	1 109	1 172	1 030
2 936	2 042	3 398	4 553	2 884	3 923
250	210	199	342	400	427
1 053	1 031	987	1 263	1 384	1 316
489	473	563	576	489	505
12 767	14 423	13 732	13 809	14 511	12 861
3 823	2 915	3 965	4 476	3 535	4 368
681	496	515	1 503	1 482	1 730
0	484	0	0	492	8
27 573	27 251	29 436	33 558	31 163	31 589
55 782	53 493	59 018	62 481	56 365	58 872
83 355	80 744	88 454	96 040	87 528	90 461
		-237	-298		
		-61	-61		
-126	-119			-136	-142
-198	-216			-238	-221
83 030	80 408	88 156	95 681	87 155	90 098
37 451	35 532	37 944	37 944	35 532	37 451
1 624	1 333	1 508	1 508	1 333	1 624
122 105	117 273	127 608	135 133	124 020	129 173

Note 6 Tap på utlån og garantier

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank
30.06.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	0	0	273
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	2	-5	75
	0	0	0	
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	351	2	-5	347
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	-1	-8	298
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	3	0	26
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

Total balanseført tapsavsetning på utlån	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Total
	Forventet tap over 12 måneder	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring	Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Balanse 1. januar	101	117	133	351
Avsetning til tap	0	0	0	
Overført til (fra) Trinn 1	26	-16	-10	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-7	7	0
Netto ny måling av tap	-24	19	6	2
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0	21
Utlån som har blitt fraregnet	-8	-14	-4	-26
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4	4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3	-3
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0	0
Balanse 31. mars	108	107	133	348
Avsetning til tap				
Overført til (fra) Trinn 1	20	-20	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-5	7	-2	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-3	3	0
Netto ny måling av tap	-17	28	0	11
Nye utstedte eller kjøpte utlån	21	2	1	25
Utlån som har blitt fraregnet	-11	-16	-8	-34
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	3	3
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5	-5
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0	0
Balanse 30. juni	117	105	126	347

Konsern
30.06.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	3	0	333
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	2	-5	75
	0	0	0	
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	409	5	-5	408
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	2	-8	359
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	3	0	26
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	3	0	23

	Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån			Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis på tap	Total
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet		
Total balanseført tapsavsetning på utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		Total
Balanse 1. januar	117	144	149		409
Avsetning til tap	0	0	0		0
Overført til (fra) Trinn 1	30	-20	-10		0
Overført til (fra) Trinn 2	-3	4	-1		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-8	9		0
Netto ny måling av tap	-27	21	11		5
Nye utstedte eller kjøpte utlån	15	5	0		21
Utlån som har blitt fraregnet	-6	-15	-2		-23
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	4		4
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-3		-3
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0		0
Balanse 31. mars	124	131	156		412
Avsetning til tap					
Overført til (fra) Trinn 1	21	-21	0		0
Overført til (fra) Trinn 2	-5	7	-2		0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-4	4		0
Netto ny måling av tap	-21	28	1		8
Nye utstedte eller kjøpte utlån	26	5	2		32
Utlån som har blitt fraregnet	-14	-17	-10		-41
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	0	0	3		3
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-5		-5
Endringer i modell/risikoparametre	0	0	0		0
Balanse 30. juni	130	130	148		408

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Året	Morbank			Konsern		Året
	2017	01.01-30.06 2017		01.01-30.06 2018	2017	
11	11	13	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	13	11	11
11	11	13	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	13	11	11
265	242	368	Utbytte (i morbank) eller netto resultat fra konsernselskaper (i konsern)	84	36	194
1	0	-4	Gevinst eller tap ved realisasjon av konsernselskaper (i morbank)			
10	10	0	Nedskrivning av eiendeler i konsernselskaper (i morbank)			
275	252	364	Netto resultat fra eierinteresser	84	36	194
16	21	1	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond	1	38	33
13	10	3	Verdiendring derivater som sikrer kjøpte rentepapirer	3	9	12
29	30	4	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond inklusiv sikring	4	46	45
19	-50	64	Verdiendring verdipapirgjeld	64	-42	28
-73	-28	-51	Verdiendring derivater som sikrer verdipapirgjeld	-51	-41	-86
-53	-79	14	Verdiendring verdipapirgjeld inklusiv sikring	14	-83	-58
0	0	5	Verdiendring egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	5	0	0
5	0	-26	Verdiendring fastrenteutlån til kunder til virkelig verdi over resultatet	-26	8	12
2	2	16	Verdiendring øvrige derivater	16	0	0
10	3	66	Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet	66	3	10
15	-8		Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler tilgjengelig for salg (IAS 39)		-7	17
40	14	19	Netto resultat fra valutahandel	19	20	46
48	-37	98	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	98	-13	72
334	226	475	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	194	34	277

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 676	22	26
Valutabytteavtaler	513	7	6
Sum valutainstrumenter	3 190	29	32
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	32 359	407	330
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	32 359	407	330
Sum valutainstrumenter	3 190	29	32
Sum renteinstrumenter	32 359	407	330
Sum finansielle derivater	35 548	436	362

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2017		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	913	12	7
Valutabytteavtaler	2 327	16	11
Sum valutainstrumenter	3 240	28	19
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	21 966	584	284
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	21 966	584	284
Andre derivater			
Garantiforpliktelse mot Eksportfinans ASA	20	0	0
Sum valutainstrumenter	3 240	28	19
Sum renteinstrumenter	21 966	584	284
Sum andre derivater	20	0	0
Sum finansielle derivater	25 226	612	302

Til virkelig verdi over resultatet	2017		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 263	12	14
Valutabytteavtaler	1 576	4	29
Sum valutainstrumenter	2 838	16	42
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	23 631	566	264
Andre rentekontrakter	0	0	0
Sum renteinstrumenter	23 631	566	264
Sum valutainstrumenter	2 838	16	42
Sum renteinstrumenter	23 631	566	264
Sum finansielle derivater	26 469	582	307

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene. Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile konsernets konservative risikoprofil. Styret har vedtatt interne rammer slik at konsernet har en mest mulig balansert forfallsstruktur på sine innlån. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise og kombinasjon av disse. Konsernet har også etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser. Gjennomsnittlig restløpetid på konsernets innlån var 4,1 år ved utgangen av 2. kvartal 2018.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern				
30.06.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	436	0	436
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	11 913	0	11 913
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 506	5 506
- Egenkapitalinstrumenter	257	54	243	554
- Andre finansielle eiendeler	0	0	45	45
- Boliglån	0	0	56 103	56 103
Sum eiendeler	257	12 403	61 896	74 556
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	362	0	362
- Verdipapirgjeld	0	5 756	0	5 756
Sum forpliktelser	0	6 118	0	6 118
30.06.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	612	0	612
- Sertifikater og obligasjoner	0	8 726	0	8 726
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 771	5 771
- Egenkapitalinstrumenter	0	0	0	0
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	216	0	215	431
- Andre finansielle eiendeler	0	0	31	31
Sum eiendeler	216	9 337	6 018	15 571
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	302	0	302
- Verdipapirgjeld	0	19 148	0	19 148
- Tidsbegrenset ansvarlig lån	0	505	0	505
- Fastrenteinnskudd fra kunder	0	779	0	779
- Terminnskudd	0	0	56	56
Sum forpliktelser	0	20 734	56	20 790

2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	582	0	582
- Sertifikater og obligasjoner	0	8 883	0	8 883
- Fastrentelån til kunder	0	0	5 254	5 254
- Egenkapitalinstrumenter	0	0	0	0
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	258	0	237	495
- Andre finansielle eiendeler	0	0	40	40
Sum eiendeler	258	9 465	5 531	15 254
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	0	307	0	307
- Verdipapirgjeld	0	11 543	0	11 543
- Tidsbegrenset ansvarlig lån	0	503	0	503
- Fastrenteinnskudd fra kunder	0	406	0	406
- Termininnskudd	0	0	9	9
Sum forpliktelser	0	12 758	9	12 767

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Reuters prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedsplåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-30.06.2018							
Inngående balanse	5 254	237	0	-9	0	40	5 522
IFRS9 implementering	0	0	0	9	51 244	0	51 253
Investeringer i perioden	1 399	6	0	0	18 177	0	19 582
Salg/innløsning i perioden	-1 121	-1	0	0	-13 317	0	-14 439
Gevinst eller tap ført i resultatet	-26	1	0	0	-4	4	-24
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	0	3	0	3
Utgående balanse	5 506	243	0	0	56 103	45	61 896
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-26	1	0	0	-4	4	-24

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd		Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2016-30.06.2017							
Inngående balanse	5 913	204	2	-107		32	6 044
Investeringer i perioden	371	9		-10		0	370
Salg/innløsning i perioden	-521	0	-3	61		0	-463
Gevinst eller tap ført i resultatet	8	-9	1	0		0	0
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	11	0	0		-1	10
Utgående balanse	5 771	215	0	-56		31	5 961
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	8	-9	0	0		0	-1

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd		Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2016.-31.12.2017							
Inngående balanse	5 913	204	2	-107		32	6 044
Investeringer i perioden	629	26	0	-10		4	650
Salg/innløsning i perioden	-1 301	0	-5	108		0	-1 198
Gevinst eller tap ført i resultatet	13	-10	2	0		0	5
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	17	0	0		4	21
Utgående balanse	5 254	237	0	-9		40	5 522
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	13	0	0	0		0	12

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter		Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.06.2018						
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 468	171		56 161	4	61 805
Virkelig verdi justering	38	72		-58	40	92
Balanseført verdi	5 506	243		56 103	45	61 896

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd		Andre finansielle eiendeler	Sum
30.06.2017							
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 712	161	0	-56		0	5 816
Virkelig verdi justering	60	55	0	0		31	146
Balanseført verdi	5 771	215	0	-56		31	5 961

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd		Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017							
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	5 190	167	0	-9		4	5 351
Virkelig verdi justering	64	71	0	0		36	171
Balanseført verdi	5 254	237	0	-9		40	5 522

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 15 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus BA (54 mill. kroner), Eksportfinans ASA (77 mill. kroner) og SpareBank 1 Markets AS (39 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 4,2). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende resultatoppgjør er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen 58 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Andre finansielle eiendeler er for det vesentligste konsernets andel av gjenværende oppgjør for Visa Norges FLIs salg av Visa Europe Ltd til Visa Inc. Dette består av et avtalt kontantvederlag i EUR med oppgjør i 2019 samt preferanseaksjer i Visa Inc som vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdsettelsen av konsernets eiendel er basert på balansedagens valutakurser (EUR og USD), aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer, kjøpsavtalens konverteringsfaktor for preferanseaksjene og vedtatt oppgjørsandel fra Visa Norge FLI til medlemsbankene. Verdien av denne posten i NOK vil endre seg med nevnte forutsetninger.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernets standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot tolv institusjonelle motparter. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har to GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

	Beløp som ikke er nettoppresentert i balansen						Netto
	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet		
30.06.2018							
Derivater som eiendeler	436	0	436	-187	-129		120
Derivater som forpliktelser	-362	0	-362	187	130		-45
30.06.2017							
Derivater som eiendeler	612	0	612	-155	-177		280
Derivater som forpliktelser	-302	0	-302	155	89		-58
2017							
Derivater som eiendeler	582	0	582	-212	-218		152
Derivater som forpliktelser	-307	0	-307	212	73		-22

Note 12 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
2017	30.06.2017	30.06.2018		30.06.2018	30.06.2017	2017
273	238	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	238	273
54	31	33	Opptjente ikke mottatte inntekter	34	32	55
66	85	65	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	150	167	135
2	1 528	226	Uoppgjorte handler	226	1 528	2
249	156	264	Øvrige eiendeler	512	414	445
645	2 038	861	Andre eiendeler	1 196	2 379	910

Note 13 Innskudd fra kunder

Morbank				Konsern		
2017	30.06.2017	30.06.2018		30.06.2018	30.06.2017	2017
38 682	38 309	41 403	Lønnstakere o.l	41 403	38 309	38 682
4 329	5 211	5 087	Offentlig forvaltning	5 087	5 211	4 329
874	1 054	999	Primærnæringer	999	1 054	874
266	4	235	Trebearbeidende industri	235	4	266
826	779	776	Annen industri	776	779	826
1 602	1 267	1 542	Bygg og anlegg	1 542	1 267	1 602
139	172	78	Kraft- og vannforsyning	78	172	139
1 388	1 183	1 418	Varehandel	1 418	1 183	1 388
267	264	265	Hotell- og restaurantdrift	265	264	267
3 549	4 408	4 391	Eiendomsdrift	4 391	4 408	3 549
12 993	12 276	13 655	Forretningsmessig tjenesteyting	13 633	12 251	12 965
1 013	609	817	Transport og kommunikasjon	817	609	1 013
84	1 143	0	Øvrig virksomhet	0	1 143	84
66 013	66 678	70 667	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	70 645	66 653	65 985

Note 14 Verdipapirgjeld

Morbank

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2018	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29 659	8 187	-2 050	413	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 400	400	-700	0	1 700
Opptjente renter	222	0	0	14	207
Verdijusteringer	79	0	0	-296	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	31 360	8 587	-2 750	132	25 391

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2017	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2016
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	22 743	3 887	-1 400	8 162	12 093
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 200	0	0	700	500
Opptjente renter	196	0	0	73	123
Verdijusteringer	365	0	0	176	189
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	24 503	3 887	-1 400	9 111	12 906

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2017	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2016
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	23 109	5 764	-2 603	7 854	12 093
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 700	500	0	700	500
Opptjente renter	207	0	0	84	123
Verdijusteringer	375	0	0	186	189
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	25 391	6 264	-2 603	8 824	12 906

Konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29 659	8 187	-2 050	413	23 109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 400	400	-700	0	1 700
Opptjente renter	222	0	0	14	207
Verdijusteringer	79	0	0	-296	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	31 360	8 587	-2 750	132	25 391

Endring i verdipapirgjeld (med B1OA inkludert inngående)	30.06.2017	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2016
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	22 743	3 887	-2 000	-343	21 199
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 200	0	0	0	1 200
Opptjente renter	196	0	0	-25	221
Verdijusteringer	365	0	0	-155	520
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	24 503	3 887	-2 000	-523	23 140

Endring i verdipapirgjeld (med B1OA inkludert inngående)	31.12.2017	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2016
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	23 109	5 764	-3 203	-651	21 199
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 700	500	0	0	1 200
Opptjente renter	207	0	0	-14	221
Verdijusteringer	375	0	0	-145	520
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	25 391	6 264	-3 203	-810	23 140

Note 15 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern			
2017	30.06.2017	30.06.2018		30.06.2018	30.06.2017	2017
120	82	108	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	154	118	135
4	10	26	Garantiavsetninger	26	10	4
84	60	84	Pensjonsforpliktelse	86	63	87
81	52	27	Leverandørgjeld	38	59	88
0	330	200	Uoppgjorte handler	200	330	0
142	317	295	Annen gjeld	352	401	227
431	851	740	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	856	981	541

Note 16 Egenkapitalbevis

Morbank	30.06.2018 ¹⁾	30.06.2017	2017
Eierandelskapital	5 359	5 359	5 359
Utjevningsfond	2 216	1 707	1 584
Avsatt utbytte	0	0	424
Overkursfond	547	547	547
A. Sum eierandelskapital	8 122	7 613	7 914
Grunnfond	3 735	3 407	3 432
Avsatt kundeutbytte	0	0	204
Annen innskutt egenkapital	166	154	165
B. Sum grunnfondskapital	3 901	3 561	3 801
Fond for urealiserte gevinster	278	238	279
Gavefond	19	27	20
Sum annen egenkapital	297	265	299
Annen egenkapital	0	0	0
Hybridkapital	400	400	400
Betalte renter hybridkapital	-19	-4	-8
Sum egenkapital	12 701	11 835	12 406
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	67,6 %	68,1 %	67,6 %
EK-bevis utstedt	107 179 987	107 179 987	107 179 987

1) I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen Hedmark	58 654 893	54,73 %
Landsorganisasjonen LO sentralt	10 322 584	9,63 %
Tredje AP-Fonden	2 810 699	2,62 %
Fellesforbundet	1 950 901	1,82 %
Danske Invest Norske	1 815 233	1,69 %
ODIN Norge	1 421 218	1,33 %
Norsk Nærings og Nytelsesmiddelearbeiderforbund	1 219 526	1,14 %
Fidelity PUR.TRUST:F Intrinsic Opportunit	1 000 000	0,93 %
Danske Invest Norske aksjer	954 100	0,89 %
VPF EKA Egenkapitalbevis	902 385	0,84 %
Landkreditt Utbytte	850 000	0,79 %
Sparebank 1 Østfold Akershus	839 930	0,78 %
SpareBank 1 BV	839 930	0,78 %
SEB Nordenfond	836 843	0,78 %
JPMorgan Chase Bank	761 854	0,71 %
State Street Bank an A/C Client Omnibus	753 199	0,70 %
State Street Bank an S/A SSB Client Omnibus	700 217	0,65 %
Skandinaviska Enskilda Banken	641 920	0,60 %
Industri energi	445 123	0,42 %
Sparebanken Telemark	419 968	0,39 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeviserne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeviserens eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeviserens andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

Note 17 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

	2.kv 2018	1.kv 2018	4.kv 2017	3.kv 2017	2.kv 2017	1.kv 2017	4.kv 2016	3.kv 2016	2.kv 2016
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>									
Renteinntekter	844	811	820	809	823	787	786	765	472
Rentekostnader	333	316	318	310	331	322	333	323	172
Netto renteinntekter	511	495	501	498	491	464	452	442	300
Provisjonsinntekter	310	304	312	311	297	277	275	295	137
Provisjonskostnader	27	23	27	27	26	22	23	23	13
Andre driftsinntekter	51	42	29	42	45	53	43	37	51
Netto provisjons- og andre inntekter	334	323	315	325	316	308	295	310	175
Utbytte	0	12	0	0	2	9	0	1	45
Netto resultat fra eierinteresser	54	30	77	82	30	6	49	21	96
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	95	4	67	19	2	-14	17	30	-47
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	149	45	143	100	34	0	66	53	94
Sum inntekter	994	864	959	923	841	773	813	805	569
Personalkostnader	247	258	308	233	237	232	253	27	145
Avskrivninger	32	23	22	21	21	21	22	19	12
Andre driftskostnader	190	169	220	179	221	184	201	168	102
Sum driftskostnader	468	449	550	433	478	437	477	214	259
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	525	414	409	491	363	335	337	590	310
Tap på utlån og garantier	7	5	-13	14	5	-26	43	3	20
Driftsresultat før skatt	518	409	422	476	358	361	294	587	289
Skattekostnad	102	96	85	99	84	88	14	163	62
Resultat etter skatt	416	314	337	377	274	274	281	424	227
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	12,9 %	9,9 %	10,4 %	12,0 %	9,0 %	9,3 %	9,6 %	15,3 %	9,2 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,75 %	1,81 %	1,85 %	1,85 %	1,88 %	1,85 %	1,79 %	1,75 %	1,53 %
Kostnadsprosent ³⁾	47,6 %	52,0 %	57,4 %	46,9 %	56,8 %	56,6 %	58,6 %	26,6 %	45,6 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	96.040	92.818	90.460	88.945	87.528	84.901	82.945	81.336	79.286
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	135.495	132.433	129.535	126.919	124.393	121.701	119.450	117.625	115.224
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	9,7 %	9,3 %	9,1 %	9,4 %	10,4 %	91,6 %	89,5 %	90,1 %	88,4 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	8,9 %	8,8 %	8,4 %	7,9 %	8,0 %	95,8 %	95,4 %	99,9 %	98,7 %
Innskudd fra kunder	70.645	66.110	65.985	65.268	66.653	62.782	63.070	62.107	62.637
Innskuddsdekning ¹⁾	71,2 %	71,2 %	72,9 %	73,4 %	76,2 %	73,9 %	76,0 %	76,4 %	79,0 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	52,1 %	49,9 %	50,9 %	51,4 %	53,6 %	51,6 %	52,8 %	52,8 %	54,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	6,0 %	5,3 %	4,6 %	5,1 %	6,4 %	86,4 %	88,5 %	87,9 %	88,6 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	116.840	111.205	107.316	106.982	104.757	101.749	100.679	100.301	79.019
Forvaltningskapital	119.592	114.088	108.321	106.312	107.652	101.861	101.640	99.720	100.883
Forretningskapital ¹⁾	159.047	153.703	147.396	144.286	144.517	138.661	138.145	136.009	136.821
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,0 %	0,0 %	-0,1 %	0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,3 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,3 %
Øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %	0,5 %	0,4 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	16,1 %	16,2 %	16,8 %	16,9 %	16,7 %	16,7 %	16,9 %	17,5 %	16,0 %
Kjernekapitaldekning	16,9 %	17,0 %	17,7 %	17,8 %	17,6 %	17,6 %	17,9 %	18,3 %	16,7 %
Kapitaldekning	19,3 %	19,4 %	20,5 %	19,9 %	19,9 %	19,3 %	20,3 %	20,2 %	18,6 %
Netto ansvarlig kapital	14.288	14.028	14.138	13.423	13.440	12.649	12.656	9.608	9.305

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi bekrefter at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2018, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering og at opplysningene i halvårsberetningen gir et rettviseende bilde av morbanken og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stillinger og resultat som helhet og gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i verdipapirhandellovens § 5-6.

Styret i Sparebank 1 Østlandet

Hamar, 7. august 2018

Siri J. Strømmevold
Leder

Nina C. Lier

Erik Garaas

Espen Bjørklund Larsen

Guro Nina Vestvik

Vibeke Hanvold Larsen

Hans-Christian Gabrielsen

Morten Herud

Richard Heiberg
Adm. Direktør

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylligere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter etter skatt på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak – Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
Netto renteinntekter inklusive provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
Brutto utlån inklusive utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Innskuddsdekning inklusive utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusive utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$

Alternative resultatmål	Definisjon
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Min. int.} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkap.} + \text{Tot. betalte renter på hybridkap.}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$
Pris/Bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført EK per EK - bevis konsern}}$
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$
Utlån overført til kredittforetak	Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fraregnet fra balansen
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall daget hittil i år}}$
Ekstraordinære poster	Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser

Finanskalender 2018

Føreløpig årsregnskap 2017	Fredag 9. februar
Møte i Representantskapet	Torsdag 22. mars
Ex. Utbytte	Fredag 23. mars
Utbetaling av utbytte	Fredag 6. april
1. kvartal 2018	Fredag 27. april
2. kvartal 2018	Tirsdag 7. august
3. kvartal 2018	Fredag 26. oktober

Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring. Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

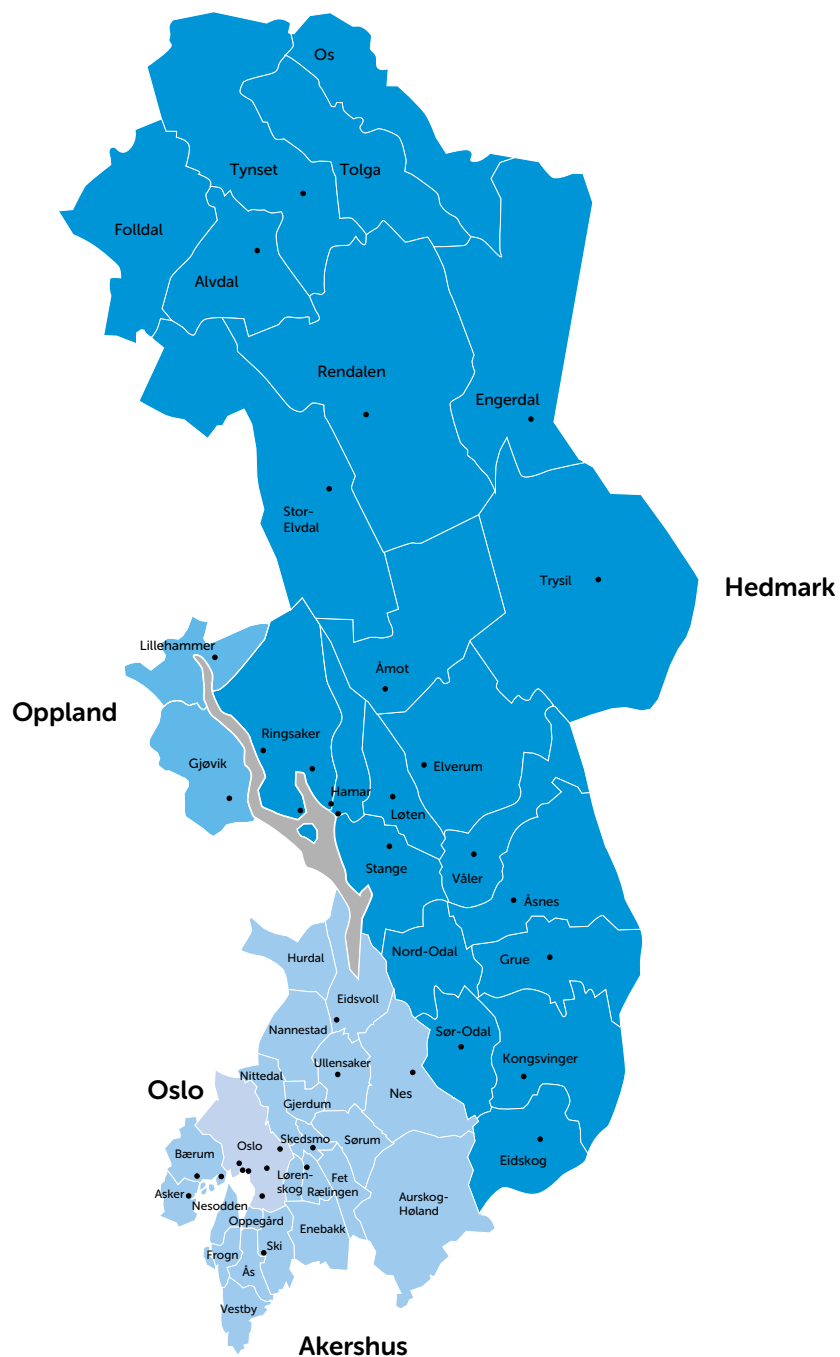
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no